

Тәрбие-білім беру үлдерінің типтік програмасы
Білім беру ұйымының атауы: «Шілікті ауылының негізгі орта мектебі» КМ
Мектептің 0 сыныбы

Мектепалды 0 сыныбы

Балалардың жастары: 5 жастағы

Ақпарат күні: 04.03-07.03.2023-2024жж

Күнтізбесі	Дүйсенбі 04.03	Сейсенбі 05.03	Сәрсенбі 06.03	Бейсенбі 07.03
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелеу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар ұйымдастыру. Жағымды жағдай орнату			
Ата-аналармен мәселе	Балалардың жетістік пен дерексіздігі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретінін білдіріңіз.			
Балалардың әрекеттері	Ұлттық құндылықты естемілікпен қабылдау, ұлттық құндылықты дәріптеу мақсатында Қара құлақ ойыны 5-10 бала қатысады. Олар онаша жерге толтырылып өз араларынан бір баланы қазық етіп белгілейді. Қазық тұрған жерінде қозғалмай тұрады. Басқалары әрі кетеді. Содан кейін ойынға қатысушылар қазықты алыстан қоршап бірте-бірте жақындай түседі. Таяп келіп мынау кім? - деп бір-бірінен сұрасады. Біреуі ойбай	Эстетикалық құндылықты дәріптеу мақсатында «Болады болмайды» Мақсаты: Ойлау қабілеттерін дамыта отыра сөздік қорын молайту.	Эстетикалық құндылықты дәріптеу мақсатында «Даруыңнан таны» Мақсаты: Тыңдау, есті қабілеттерін одан ары қарай жетілдіру. Құралдар: Тақтаға жазылған құстардың дауыстары (тортай, сауысқан, тоқылдақ, көгершін,)	Ұлттық құндылықты дәріптеу мақсатында «Сақина жасыру» Ойынды өткізуді және сақина жасырудың баала белгіленейді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жұпты қолын әрбір ойыншы алақанына салысымен, ол баға алақанын жаба қояды. Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен «Сақина кімде?» деп сұрайды. Ол

	бүт қарақулақ қой-деп қаша жөнелді. Қапандары да жүтуге? — қарақулақ, қара қулақ-деп бытырай қашады. Қарақулақ біреуін ұстау үшін тұра қуады. Ұсталған бала қарақулақ болып, ойып әрі қарай жалғасады.	қазып көзі жантанда? Тұздараты түлдерді? Тұздараты өсіп тұрған түлге сүйсініп қарау. Ағаш пен түп отырғызу? Қампиттің қағазын жерге тастау? Жау: жүргініші жолмен бағдаршамның жасын көзі жантанда өтуге? Қоғамдық орындарында бақырып, шулауға? Адамдармен әдепті түрде әңгімелесу?	құстың суретін тақтаға қояды. Дидактикалық жаттығу: «Зейінді бол» Мақсаты: тыңдау, есту қабілеттерін одан ары қарай жетілдіру. Шарты: Тәрбиеші дала құстары туралы жұмбақтап айтып отырады, балалар қандай күс туралы байқап алда жатқан тиісті суретті көтеріп көрсетеді.	сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орын ауыстырады. Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.	
Ертегілік қатты	Таңыжаттың үйінен (наурыз айы) Балалар музыка ырығымен бірінің артынан бірі шеңбер жасап алымдап жүреді. Қолды жоғары көтеріп аяқтың өкшесімен жүреді, қолды белге қойып аяқтың ұшымен, аяқтың ішкі жағымен, аяқтың сыртқы жағымен жүреді. Жейін жүтіру, он қырылдап шеңбер ішіне қарап жүтіру. Б.к. Екі аяқ бірге қол белде бас пен мойынға арналған жаттығулар. 1 дегенде сол жаққа басты айналыдыру. 2 дегенде оң жаққа басты айналыдыру. 3 дегенде Б.к келу. 2. Б.к. аяқ арасы сәл ашық, қол дене бойында ныққа арналған жаттығулар. 1 дегенде екі иықты көтеру 2 дегенде оң иықты көтеру 3 дегенде сол иықты көтеру				
Үйірмелестірілген іс-әрекетке дайындық	«Арқантас жасау» Оқушылар шеңбер құрып тұрады да, мұғалімнің айтуы бойынша оңға бұрылып, ілгері қарай жүреді. Әр оқушы алдында тұрған арқаның арқасына масса жасау керек. Бір минуттан кейін шеңбер теріс айналып, қайтадан алдында тұрған				

[illegible]

катысады. Тәрбиеші сикырлы қалғаны ортақтау керек. қойып бағаларды не кезекпен шақырып, сол қалғаларды заттарды алғызды. Бағалар алған заттарын сипаттайды. 2. Сауат ашу Әртүрлі бағыттағы тілінен, қолденен, қысқа, ұзын, толықпен, ирек сызықтарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы аралықтықты сақтап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өзбетінше жазуға мүмкіндік беру.	Бағалар мұқият тыңдап, Мияулайды? Арыслайды? Қыт-қытайды? Манрайды? Мөңрейді? Доздайды? Кісінейді? Қанқылдайды? 2. Көркем дәбие. Міндеттері: Әдебишыл армаларды ионалдық бағылдуына пайту, олардың мазмұнын түсіну, себебі- саяларлық байланыстарды, жаңақарды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату, тілдің көркемдігіне сезіну (эпитеттер, сипаттамалар, оборазды сөздер), шығарма кейіпкерлерінің с-арекетін бағалау. «Бұл қай ертегі кейіпкері »	арқылы суреттерді бағалар жынақтап алады. Плакатқа түрлі-түсті қарындаштарды пайдаланып, жаңабырлыған тегілердің орын анықтау мақсатында ерекшелік сызып шығады. 2. Сойлауды дамыту Міндеттері: Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, өңімінен бірізді айту, шағын логикалық және қабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру. Әде- тесілері: Бейнежазба көрсе ту, түсіндіру, ойлау, сұрақ- жауап, топтық жұмыс. Дидактикалық қойын: «Қим несе барсың?» Мақсаты: Тыңдау, есту қабілеттерін дамыту. Сұрақтарға жауап беруге үйр- ету.	немесе бірнеше суретті алып тастайды. 1, 2, 3 деген дебағалар көздеріне шылқайойыншық жетпейт ұран аныайтады. 2. Қазак тілі Міндеттері: Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге, кейіпкерлердің диалогын мәнерлі интонациямен беруге, шығарманы режелерге бөліп сомдауға, кейіпкерлердің мінез- құлқын жеткізуге баулу, шығарманы еркін талқылауға мүмкіндік беру. Әде- тесілері: Бейнежазба көр есту, түсіндіру, ойлау, сұра қ-жауап, топтық жұмыс Дидактикалық қойын «Қ арға қалай тамақтанды?» »
---	--	---	--

ерекет етуге үйрету. Шарты: сыйқырлы сандықтың ішінен дөңгелекшелерді алып, онда бейнеленген суретті атап, ондағы басқы және соңғы дыбысты атап, соңғы дыбыстан басталатындай етіп сөздерді ретімен орналастырып жүздіктерді құрты құру, яғни дөңгелектерді ретімен бір - біріне байлау. 3. Сурет салу Міндеттері: Ою-өрнектермен қазақтың ұлттық киімдерін (орамал, шапан, қамзол және т.б.) салу, оларды пішіндердің ортасында және шеттерінде орналастыру. Ою-өрнекті өзбетінше ойлап алуға мүмкіндік беру. Әдіс-тәсілдері: Бейнежазба көрсету, түсіндіру, ойлау, сұрақ-жауап, жұптық жұмыс. Дидактикалық ойын:	қозғалыстарына іштей беру геуірету. Шарты: Қоржында бағал артағын суретілер кейіпкерлеріне ұқсас ойыншықтарды салынады. Тәрбиешінің ұсынысымен бір бала шығатын қоржын ішінен бір ойыншықты алып: бұл қандай жануар? Қандай ертегіде кездеседі? Ол не істейді? Ол қандай? Мысалы: Қоян ойыншығын алып: Мынау қоян. Түлкімен қоян ертегісінде кездеседі. 3. Қоршаған ортамен танысу Міндеттері: Нағыз ұқшыпты қарауға, бидайды өсіруге және оны дүреге қатысатын адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. Дидактикалық ойын: «Дастарханның мыздына не жетіспейтін?» Мақсаты: Балалардың	Шарты: Тәрбиеші: балалар тағамын сөздерді айттырады, балалар белгіленген суреттерге барып, неге осы суретке барғанын түсіндіру керек. Тәрбиешінің сөздері: Тыңдағын бала + нанға барсың, Тіпәзар бала тапқа барсың. Тіптігіті бала атаға барсың. Баланың беретін жауабы: Нан – тамақ болады, Тал – тамақ болады, Ата – қонақ болады. Дидактикалық ойын: «Қандай құс?» Мақсаты: Есту қабылеттері нығайтылып, тілдігі дауыс ырғағын анықтау, пердлігінің сезінуіне мүмкіндік алу. Дәуіс және артикуляцияны қышқаратын дамыту. Құралдар: Таспада жазылған әнұстартардың дауыстары,	Мақсаты: Байланыстыра сөйлеуге үйрету, заттарға сындығын сөздіктерге назар аудару. Үстеулерді белсендіру. Балалардың сөздік қазыналарын жаңартуға үйрету. Шарты: Қарғаның ерекшеліктерін анықтауға жеткізетін суреттерді және тағамның сандар суреті, магнитті немесе фланель тақтаға орналастырып отырады, сұрайды: - Қарға не істеп отыр? / Қарға отыр - Қарға қайда отыр? / Атаның үстінде - Енді қарға не істеді? / Тамақ іздеді Ойын қарғаның шапшаңдығын байқатады. Қане, барлығымыз бірігіп, Ой аштыңардың қарғалы, аулаңдарың еңбегіңіңің қарғалы, сөзіңіңізді қарғалы. Енді қарға барды?
---	---	--	---

«Симметриялы заттар» Мақалы: «Симметрия» ұтымдымен таныстыру. Симметриялы заттарды анықтау және ажырата білуге үйрету. Көңілсіздікті бағдарлау дағдыларын дамыту. Шарты: Берілген жескіндерді симметриялы орналастыру; қағаз бетінде дұрыс қою. 4. Дене шынықтыру Міндеттері: Салауатты өмір саятты туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Адам ағзасы және оның қызметінің ерекшеліктері туралы түсініктерді кеңейту. Допты қолдану Ойын мақсаты: балалардың шыдамды, сабырлы қасиеттерін дамыту, ерекшеліктерін білуге үйрету. Шарты: бұлобынша 5-6	ойлау, қиялдау қабілеттері партия. Шарты: Суреттерді құрастыру арқылы, дәстүрлі ойын арқылы табу. Тәрбиесі: Бүгінгі күннің кеңестерін балалар - нап Тәрбиесі: Тағаша балалар біз үшін топ болып жұмыс жасаймыз, қай топ тәртіпті болып жүріп отыр ап, сұрақтарға жақсы жауап берсе сол топқа асық беремін, қай топта осы көп болса сол топ жеңімпаз. Көңілсіздік пе? Балалар: Иә Жарайсыңдар. Бүгінгі біздің өткізілетін ойынымыз мызды атаңдарыбыз: «Мен	құстардың суреттері; құстардың басқа қиындықтарын арқылы (бет пердесі) Шарты: балалармен бір ойын ойнау. Шымылдықтардың анық суретін бас кийім (бет пердесін) 1 бала кілдіруге тейлейді (тәрбиесінің нәтижесін ен) мен бірдей ойнайтын ойын ойнау. Барлық тараптардың станциясына жасайды. Таспа қосылып баланың аяғын дауысымен сызықтырып ды, құстың суретін тастау дұрыс тастау шымылдықтардың мен бірдей ойнау. Сол ойын ойын жасайды реді.	-Ол не істеді? Неге оңбасын істемесек? Ойын барысында осындай сұрақтар қойылып, балалар қарғыштық табады. 3. Көркем әдебиет Міндеттері: Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды, жаңаларды (ертегі, өлең, өлең) ажырату, пәлдің көркемдігін сезіну (эпитеттер, сипаттамалар, образды сөздер), шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау. Әдіс- тәсілдер: түсіндіру, ашық ұзақ, мұқият әдіс, суретпен жұмыс балалар біз жұмбақ туралы білеміз бе? сұрайды. Мұғалім фигураларды артқы жағына орналастырып, ертегі кейіпкерлері мен	
--	---	---	--	--

бала, тәрбиеші басқаруымен қа- тыса алады. Тәрбиеші дон- тарды сөзбен кесалдылап балағардына дла домал атып жібереді.» Донты ку ыпжет» деген бе і бойын ша	айының даршы ку үлелікті біз дің дәстүр анымыз да қане ті, қалғры қандай тағам түр ады ?	олардың арасындағы арақашықтықты сақтап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өзбетінше жауаға мүмкіндік беру. 1. Ойын: «Қане – қане, міне – міне» Максаты: Балағардың сөздік қорын молайту, дұрыс сөйлеу дағдыларын қалыптастыру. Дене мүшелері туралы білімдерін бекіту.	заттарды табу ды сұрайды. «Не кордің?» Максаты: бейнелестесе қауадыламыту, репродуктивті ки илау каб ілетін дамыту.
Ойын мақсаты: Балағарды шығарды, саб ырды қалыптағыр іпен бе лігін тындау аға, тез жүтір үгі, түсетерін көлемі наж ырата білу тебаулу. Ойынның шарты: бұл ойынға 5-6 бала, тәрбиеші басқаруымен қа- тыса алады. Тәрбиеші дон- тарды сөзбен кесалдылап балағардына дла домал атып жібереді.» Донты ку ыпжет» деген бе і бойын	Алдымен трактор метжігерді жыртады, дискан длар ол жерте ойдайды н тұқымын тастайды. Біріннен күн дерлен кейін да ндросе бастайды. Былдайдың сабағары аыл да болады, оны дискан длар унемі суарып отыр ады. Былдай длаң д- лақыл тақатады, тәрбиеші басқаруымен қа- солай ма балалар? Күздік саптықты комбайн лар мен орады және үстерінен ба стырады. Былдайдың ірмен сеіп арып тапсырады. Аптақ болып ұндайын да ла	Қане – қане басың? – Міне- міне басым. Қане-қане шашың? – Міне- міне шашым. Қане-қане құлағың? – Қане-міне құлағым. Қане-қане көзің? – Міне- міне көзім. Қане-қане мұрыңың? – Міне-міне мұрышым. Қане-қане аузың? – Міне- міне аузым. Қане-қане қолың? – Міне- міне қолым! Қане-қане саусағың? – Міне-міне саусағым.	Шарты: Балағардан көзді ерің жұмыпай тынған сөз де рді қандай түрде көздеріне елестеткендеріне сұрау арқ ылы боқп аже ісіңіретілігі мен құрастыру. (Бейнелік үретерді кейін керлерді өзгертіп, ку былтыпайту ларына ерік бе ру те болады) Мысалы: Тәрбиеші -Қарерді. Қандай болып жерді? Бала: Шашық, көл-көсір, ағып жатыр, батпақ болып жезіліп. 4. Музыка Міндеттері: Әртүрлі еспапа тағамдерді өзбетінше кенешіп ағамаш былықпен орындауға баулу. Әнді музыкалық тағамме

[illegible]

Адам ағзасы және оның қызметінің ерекшеліктері туралы түсініктерді кеңейту. Тыңаменмысық Ойынмақсаты: балаларды шапшаңдәріпшылды, ұйымышылдыккаүйрету. Ойыншарты: Бұл ойынға топ балалары бөрі тегісқатыса алады. Балаларды (қаппақалын) дөңгеленетұрғызып, ортағ атар бойышкі көмегіментышкі апменмысықсайланады. Мысықтышқан дықуышұста палуыкерек. Дөңгеленетұрған балалар тышқан дықуыш імысықтан құтқару үшін, қақпадан тышқан дықуыштар ышкіберігімысықтышымтар мауаттырысады. Мысықтышқан дықуыш үшін шапшаңдылықкерек. Мысықтышқан дықуыш аласа, ойынға келсеіжаннабаданарқаттымеаотнырышпалмасабөреді.				
Балалар шеңбер жасап тұрады. Қолында арқаны бар жүргізуші топ арасынан шығады да: ойын бастайды – деп дауыстайды. Сонан соң арқанның түйілмеген басын ұстан шеңбер бойымен айналады. арқанды балалардың аяқтарының астынан жібереді. балалар арқан үстімен секіріп тұрады. Кімде-кімнің аяғына арқан ілініп, секіре алмай қалса ол бала ойынды тоқтатып өнер көрсетеді, таппақ, олең айтады немесе биілеп	ышқан дықуыш арышкіберігімысықтышымтар мауаттырысады. Мысықтышқан дықуыш үшін шапшаңдылықкерек. Мысықтышқан дықуыш аласа, ойынға келсеіжаннабаданарқаттымеаотнырышпалмасабөреді. Арқан тую.			

				береді. Ойын осылай жалғаса береді.	
Серуендегі балалық	Серуендегі тегісіз қызылшылықтың таландыру. Кіші: жүйелілік, серуендеу, ерте жетілдірілу, ережелерді сақтау, балалармен жекпе-жек				
Серуендеу	Мәусымдық өзгерістерді бақылау	Қайың ағашын бақылау	Бұршақты бақылау	Итті бақылау	
Мәселе:	Мәселе: — Табиғаттағы көктемгі өзгерістер туралы түсініктерін қалыптастыру; — айналада қоршаған ортадан көктем өзгерістерін көре білуге үйрету; — табиғатты бақылауға деген қызығушылығын арттыру, қамқор болуға тәрбиелеу. Бақылау барысы Тәрбиеші: Балалар, мені тыңдаңдар, қазір мен	Мәселе: қайың ағашы туралы, ағаштардың көктемгі өзгерістері туралы бұйымдарын молайту. Бақылау барысы Көркем сөз «Жас шыбық» А. Мейдібай Көшетін әкесі қайыңның, Отырғыздым алуғата. Жүзі-жүзімше жас шыбық, Оспейді деп ойлама. Жас шыбық өсіп толады, Әсем қайып болады. Суарып, күтіп, баптасам. Қайың көң-ағаштарының ішіндегі сұлу ағаштардың ішіндегі сұлу ағаштардың	Мәселе: — «Бұршақ» түсінігімен таныстыру; — Табиғатта неге бұршақ жауатыны туралы түсінік беру; — есте сақтаулары мен зейіндерін белсендіру. Бақылау барысы Көркем сөз «Бұршақ жауғанда» А. Мейдібай Аспанды бұлт торлап, Күн кенет бұзылды. Жел тұрып, сап-салқын, Жауын ісі сезілді. Аңғала тарылдап, Ақ моншақ төгілді. Жер беті апарып,	Мәселе: жануарлардың көктемгі өмірі туралы түсініктерін жүйелендіру; — жануарлар пішініндегі өзгерістер себебін іздей білуге үйрету, өздерінің үйіндегі жануарларына деген жауапкершілік сезімдерін дамыту. Бақылау барысы Көркем сөз «Күшпітм» А. Мейдібай Кіп-кішкентай күшпітм, Сүйкімдісің өзіңің. Еркеңдейді ойнақтат, Жылтырдың-ай көзіңің.	

сендерге өлең оқимын, сендер жасырынған сөздерді табындар. Жауған қарымен, құлар береді. (қыс) Үлкендер қарбалас, ... дән себеді. (көктемде) Бақ ненен бақшаны, ... баптап өсіреді. (жазда) Диқаннар жемісін, ... жинап береді. (күзде) Тәрбиеші сұрақтары: •Өлеңде қандай жыл мезгілдері туралы айтылған? •Қазір жылдың қай мезгілі? •Көктемнің алдында қай мезгіл болды? •Көктемнің келуімен табиғатта қандай өзгерістер болды? •Қазір айналасың қандай өзгерістерді көруге болады? Зерттеу жұмысы: Мектеп ауласынан күннің жылуымен еріген қар суын (қар айналасындағы ылғалды	бірі. Оның ашақ діні жұқа қабықпен қапталған. Қайың қыс шыққан бойда бұр жарып шыға келеді. Халық әндері мен ертегілеріне қайыңды жиі қосқан. Оның сүйсіненшілікпен «аяқ қайың» деп атаған. Ерте кезде жолаушы жүретін үлкен жолдардың бойына қайың еккен. Қайыңның жұмсақ қабығынан жеңіл шабата (аяқ киім), жолаушы жүргенде киімдері мен тамағын салатын себеттер тоқыған. Пелагос сұрақтары: Қандай ағаш түрлерін біздің ауламызда қандай ағаштар өседі? Ағаштар жылдың қай мезгілінде көктейді? Әуелі ағаш бұтақтарында не пайда болады? Қазір аулаға ағаш көшетін отыртуға бола ма? Ағаштар жақсы өсуі үшін біз оларға не істеуіміз керек?	Мұз болып көрінді. Моншақты ұстап ал, Көргім кеп барады- Қолыңда кеп моншақ, Су болып ағды. Тәрбиеші әңгімесі: күннің тамшылауы молайып, жер қызған кезде су буланып ыстық ауамен жоғары көтеріледі. Жерден жоғары кеңістік үнемі салқын, сондықтан да су тамшылары мұзға айналады. Жауын жауған уақытта кейбір мұздың ірі түйіршіктері еріп үлгермейді де, жерге мұз күйінше құлайды. Табиғаттың бұл құбылысы «бұрышақ» деп аталады. Бұрышақ көбіне жанбырмен араласып жауады. Жерге түскен бұрышақтар жылы ауамен тез еріп кетеді. Көленке, сызықын жерде ұзақтай жатады. Зерттеу жұмысы Мұз түйіршіктерінің қай жерде тез еритінін анықтау; ашық жерде ме, әлде бұта түбінде, үйдің көленке бетінде ме?	Оратылып аяққа, Бір сәт тыным таппайды. Кел, достарым, жасқанба, Күшігім менің қапшайды Тәрбиеші сұрақтары. ♦ Бұл күшігі сендерге ұнай ма? ♦ Күшікке қандай ат лайық деп ойлайсыңдар? ♦ Күшіктің көңіл-күйі қандай? ♦ Не себепті көңіл-күйі көтерілді деп ойлайсыңдар? ♦ Сендерше күшіктер көбіне немен айналысқанды жақсы көреді? Үйде асырауға алған итер өз иесін өте жақсы көреді. Ол онымен үнемі бірге болады, иесі үшін қандай да бір қиыншылыққа төтеп береді. Ол өз иесін еш уақытта саппайды. Ит - адамның сенімді досы. Бірақ, біздер де оны күту, дұрыс тамақтандыру керек екенін ұмытпауымыз керек. Үйіміз біз өз күшігімізді немесе мысығымызды,
---	--	--	--